

6^e jaargang, # 3

19 oktober 2007

Agrometeorologische berichten

Situatie op het einde van september 2007

Samenvatting

Sinds het vorige bulletin van eind augustus zijn de weersomstandigheden nagenoeg normaal geweest. Buiten enkele lokale onweersbuien vallen er meteorologisch geen bijzonderheden te melden. De gunstige opbrengsten voor maïs, bieten en aardappelen die werden voorspeld in de vorige editie worden nu stilaan ook bevestigd.

Doelstelling en methodiek

Deze berichten geven een overzicht van de weersgesteldheid in de voorbije periode en een oogstraming voor de voornaamste landbouwgewassen op regionaal en nationaal vlak. Naast de normale 'trend' afgeleid uit de officieel gerapporteerde opbrengsten van de voorbije 20 jaren, worden voor elke combinatie (teelt/gebied) drie indicatoren berekend op basis van de weersgegevens, de simulaties van het B-CGMS gewasgroei-model en de satellietbeelden van SPOT-VEGETATION (tiendaagse composieten met een spatiale resolutie van 1 km). Daarbij wordt enkel de informatie benut die momenteel al beschikbaar is (januari-heden). Met de data van de voorbije jaren wordt het regressieverband opgespoord tussen de finale oogstopbrengst (Y) en de indicatoren (Xi). De gevonden relaties worden dan, per landbouwregio en teelt, toegepast op de indicatoren van het huidige jaar, ter schatting van de oogstopbrengst. De nationale cijfers zijn afgeleid uit de regionale ramingen met de arealen als wegingsfactor. Meer informatie en voorgaande Agrometeorologische Berichten zijn te vinden op <http://b-cgms.cra.wallonie.be/>.

Bronnen

Alle weersgegevens zijn afkomstig van het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België (<http://www.meteo.be>). De regionale opbrengsten en arealen van de voorbije jaren werden geleverd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (<http://www.statbel.fgov.be>). Verder geraadpleegde documenten zijn afkomstig van de volgende organisaties: Landbouwleven (<http://www.landbouwleven.be>), Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet (<http://www.kbivb.be>), FIWAP asbl (www.fiwap.be), Centre pilote Maïs asbl (<http://www.centre-pilote-mais.be>) en CADCO-Gembloux (<http://www.cadcoasbl.be>).

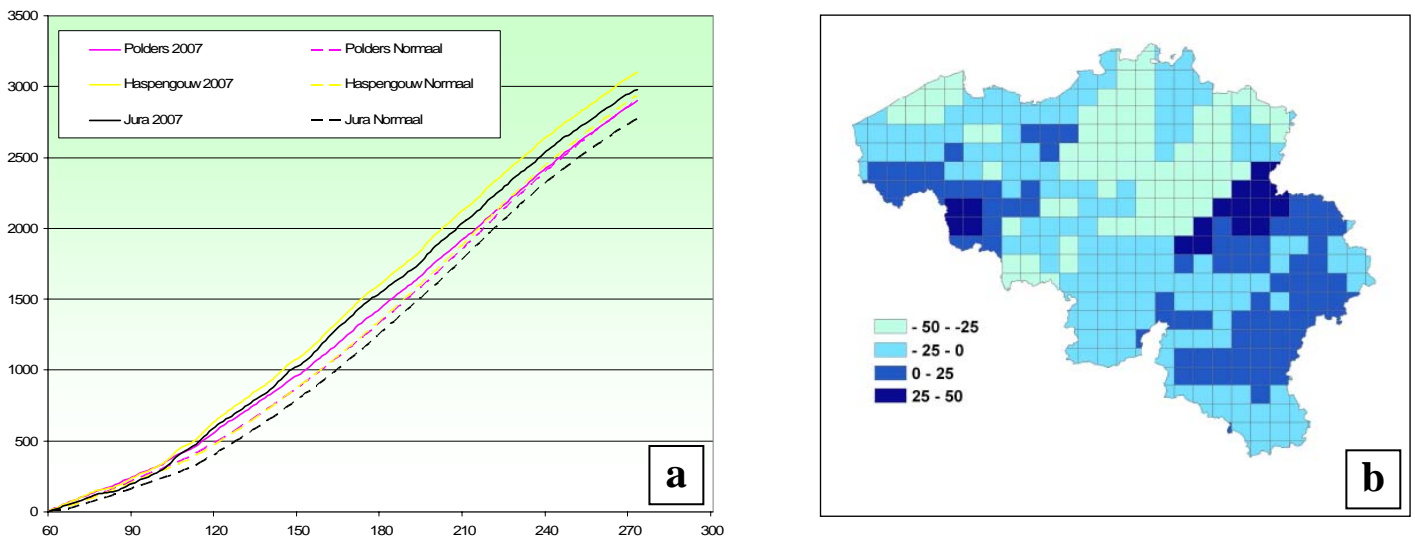
Contacten

Université de Liège, Dpt. des Sciences et Gestion de l'Environnement (Ulg, Liège)	Bernard Tychon Virginie Schyns Antoine Denis	bernard.tychon@ulg.ac.be virginie.schyns@ulg.ac.be Antoine.Denis@ulg.ac.be
Centre Wallon de Recherches Agronomiques (CRA-W, Gembloux)	Robert Oger Yannick Curnel	oger@cra.wallonie.be curnel@cra.wallonie.be
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO, Mol)	Isabelle Piccard Peter Viaene Herman Eerens	isabelle.piccard@vito.be peter.viaene@vito.be herman.eerens@vito.be

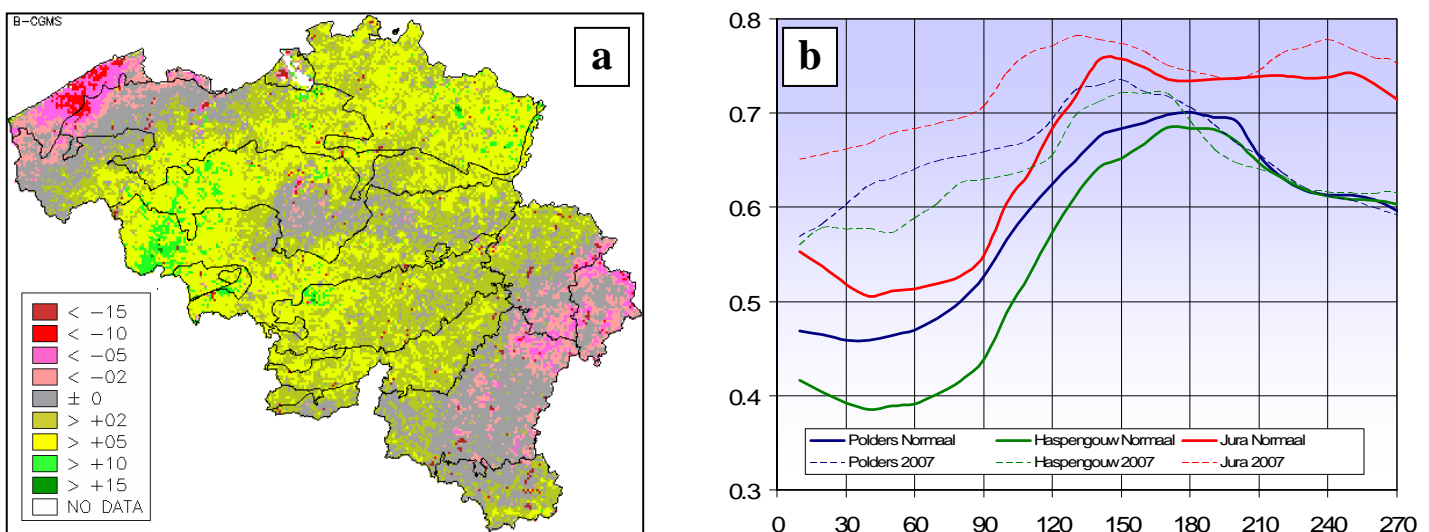
Datum van de volgende berichten: *juni 2008*

De weersgesteldheid

De weersomstandigheden zijn nagenoeg normaal geweest. Voor Ukkel meldt het KMI normale waarden voor alle weersparameters, met uitzondering van de zonnestraling die lager was dan verwacht. De temperatuursommen evolueren dan ook evenwijdig met de gemiddelde waarden (figuur 1a). De voorsprong die werd opgebouwd tijdens het warme voorjaar blijft behouden voor Haspengouw en de Jurastreek. Voor de Polders geeft figuur 1a aan dat de curve afbuigt en de temperatuursom zich normaliseert. De gemiddelde neerslagsom blijft met -9% lichtjes onder de waarde berekend voor de periode 1988-2006. Voor nagenoeg het ganse grondgebied werden waarden opgetekend die in een interval van $\pm 25\%$ rond het gemiddelde lagen. Uit figuur 2b blijkt dat enkel voor de Beneden Maas en in het uiterste westen van de Leemstreek de neerslag meer dan 25% hoger was dan normaal terwijl deze minstens 25% lager was in de kuststreek, de Kempen en in Haspengouw. Deze weersomstandigheden hadden geen noemenswaardige invloed op de verdere gewasontwikkeling.

Figuur 1 : [a] Verloop van de temperatuursom (in graaddagen - basis 0°C) sinds 1 maart voor drie landbouwregio's (lijnen: waarden voor 2007 - stippellijnen: gemiddelde over de jaren 1988-2006). [b] Relatief verschil (in %) van de neerslagsom van 20 augustus tot 30 september 2007 ten opzichte van het gemiddelde van de jaren 1988-2006.

Figuur 2: Algemene toestand van de vegetatie afgeleid uit 10-daagse beelden van SPOT VEGETATION. [a] Relatief verschil (%) van de DMP (Dry Matter Productivity) in de periode maart-september 2007 ten opzichte van het gemiddelde over de voorgaande jaren (1998-2006). [b] Evolutie van de vegetatie-index NDVI voor dezelfde drie landbouwregio's als in figuur 1a.

Observaties vanuit de ruimte

De waarnemingen op basis van de SPOT VEGETATION beelden in figuur 2 geven aan dat de gewastoeestand eind september nagenoeg normaal is vergeleken met het gemiddelde vastgesteld voor 1998-2006. Uit figuur 2a blijkt dat er over het algemeen nog steeds een lichte voorsprong is, maar dat de zones aan de kust en in het oosten waar de gewastoeestand een achterstand vertoont in vergelijking met het vorige bulletin verder zijn uitgebreid. De normalisering wordt ook bevestigd in figuur 2b waar het verloop van de vegetatie-index voor 2007 weergegeven wordt voor drie landbouwregio's. Eind september viel deze index in Haspengouw en de Polders nagenoeg samen met het gemiddelde voor de periode 1998-2006.

Overzicht der gewassen: huidige toestand en oogstraming

Tabel 1 toont de oogstvoorspellingen voor de drie belangrijkste zomergewassen in de verschillende landbouwstreken en het land in z'n geheel. Hieronder volgt een nadere bespreking.

- **Mais:** Begin oktober werd op sommige plaatsen reeds begonnen met de oogst. De weersomstandigheden in het begin van de zomer hadden hier en daar een latere ontkieming tot gevolg waardoor het gewas onregelmatig ontwikkelde en het meest geschikte tijdstip voor de oogst niet steeds eenduidig bepaald kan worden. Niettemin zien de opbrengsten er over het algemeen bevredigend uit. De oogstvoorspellingen geven aan dat de opbrengst globaal genomen gelijk zal zijn aan het gemiddelde berekend voor de laatste 5 jaren met een lichte afname van zo'n 2% in de Zandstreek en de (Zand) leemstreek. In vergelijking met de voorbije twee jaren zou de opbrengst hoger zijn dan die voor 2006 maar lager dan die die werd vastgesteld in 2005.
- **Suikerbieten:** De verwachte opbrengst ziet er veelbelovend uit en zou hoger uitkomen dan het gemiddelde voor de voorbije 5 jaar en hoger dan voor de laatste twee jaren.
- **Aardappelen (Bintje):** De oogst verloopt over het algemeen onder gunstige omstandigheden. In vergelijking met de voorgaande jaren is het aandeel van het +5 cm kaliber groter. Hierdoor zijn de knollen wel gevoeliger voor beschadigingen en dus ook voor rot. De kwaliteit van de aardappelen zou gemiddeld genomen goed zijn. Zoals voor de suikerbieten wordt verwacht dat de opbrengst dit jaar hoger zal zijn dan het gemiddelde voor de 5 laatste jaren (+6%) alsook hoger dan de cijfers voor zowel 2005 als 2006.

Tabel 1 - Regionale en nationale oogstramingen voor de zomergewassen in 2007, en vergelijking met de gemiddelde opbrengst (μ) over de jaren 2002-2006 volgens de cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS). Relatief verschil $RV\% = 100 \cdot (2007 - \mu) / \mu$. Het 95% betrouwbaarheidsinterval voor de nationale oogstramingen bedraagt ± 35 , ± 46 en ± 51 kwintal (100kg) voor respectievelijk mais, suikerbieten en aardappelen.

Landbouw-regio	Maïs			Suikerbieten			Bintje Aardappelen		
	2002-2006 NIS	2007 raming	RV	2002-2006 NIS	2007 raming	RV	2002-2006 NIS	2007 raming	RV
	100 kg/ha	100 kg/ha	%	100 kg/ha	100 kg/ha	%	100 kg/ha	100 kg/ha	%
Duinen & Polders	473.6	477.2	0.8	668.7	694.4	3.8	445.2	472.9	6.2
Vlaamse Zandstreek	475.1	466.1	-1.9	640.5	681.2	6.4	459.1	499.7	8.8
Kempen	435.2	435.1	0.0	600.7	648.7	8.0	469.9	536.1	14.1
Zandleemstreek	526.3	514.8	-2.2	701.4	731.6	4.3	458.0	485.4	6.0
Leemstreek	482.5	480.6	-0.4	710.2	740.0	4.2	456.7	482.8	5.7
Henegouwse Kempen	483.6	492.0	1.7	680.2	695.6	2.3	448.6	449.2	0.1
Condroz	466.7	477.8	2.4	655.9	694.2	5.8	469.9	510.5	8.6
Weidestreek	460.5	457.5	-0.7	698.9	726.5	3.9	509.7	572.7	12.4
Weidestreek (Fagne)	433.8	439.4	1.3	610.0	644.8	5.7	479.3	520.8	8.7
Famenne	441.9	446.3	1.0	609.2	655.2	7.6	373.6	405.3	8.5
Ardennen	460.6	453.1	-1.6	606.0	674.3	11.3	392.5	446.2	13.7
Jurastreek	380.4	390.3	2.6	596.8	620.5	4.0	246.5	284.1	15.3
België	474.2	470.2	-0.8	695.3	726.4	4.5	457.1	486.2	6.4